

Vraňanský zpravodaj

Informační bulletin obcí Vraňany, Mlčechvosty a Vraňany nádraží
Cena 35 Kč, ročník XVII, číslo 3 (zimní), vychází 16. prosince 2020

POSVÍCENÍ

5. ZÁŘÍ

Rok se sešel s rokem a máme tu opět vraňanské posvícení. Na fotbalovém hřišti, před Hospůdkou AFK Vraňany se jako vždy konala oslava místního "posvícení". Celé dopoledne bylo krásně, ale přesně na hodinu zahájení celé oslavy krátce sprchlo a mraky na nebi nevěstily nic dobrého.

Ale počasí se umoudřilo, sláva byla započata naším starostou a na pódiu se začaly střídát hudební skupiny. Klenotem letošní hudební produkce byla pravá bigbítová skupina Brutus v čele s tříasedmdesátiletým Alexandrem Sášou Pleskou. Ne všichni posluchači je znali, ale určitě poznali alespoň jednu písničku. Kapela si ovšem dokázala získat i nové fanoušky

O přestávkách se obecnost bavilo různými atrakcemi. Byla tu výstava dravého ptactva, děvčata s některými dokonce mohla chvíli hrát, pokud si to ovšem u pana sokolníka dokázala korektně domluvit. Nabízeli se tu trdelníky, bramboráky, grilovaná masíčka, pивní guláš, různá sudová i láhvová vína, dobré pivo i pивní guláš. Mohli jste se tu nechat vyfotit a hned jste dostali hrníček se svojí fotografií. I děti bylo kam na chvíli odložit - k malování na obličej, navlékání korálků na náramky a čelenky a spoustu dalšího. Stánků tu bylo plno.

Následně starosta předal ocenění ženám, které v první vlně koronavirové pandemie neváhaly přiložit ruku k šicímu stroji a našily celkem 1000 roušek.

Vážení občané.

Rok 2020, plný omezení a strachu z nemoci, pomalu končí. Nebyl to nejšťastnější rok, ale i díky zodpovědnému přístupu velké většiny z Vás si myslím, že jsme v našich obcích tuto situaci zatím zvládali více než dobře.

Byli jsme ochuzeni o mnoho společenských, kulturních a sportovních akcí, jak u nás tak i v okolí. Časté změny v omezeních vnáší mezi obyvatele nejistotu, zmatek a stres, což má jistě špatný dopad na psychiku nás všech. Ztráta společenských kontaktů je podle mě největším problémem současné situace jak pro dospělé občany, tak také pro děti. Doufám, že příští rok 2021 nám přinese více dobrých zpráv a také zlepšení nálady nás všech. Buďte na sebe i nadále opatrní.

Přeji Vám, abyste si co nejlépe užili Vánoční čas, a do nového roku nám všem přeji zklidnění současné situace a co nejvíce důvodů k radosti.

Martin Chmelík
Starosta obce Vraňany

Pak přišla veselá taneční vystoupení našich Poupat ale i Lužeckých Ladies. Je krásné, když se místní dokáží dát dohromady tak, že pobaví sebe, ale i obecenstvo. Opravdu krásná vystoupení a těžko zde posuzovat kdo byl lepší.

Zájem přihlízejících byl takový, že prostor, kde děvčata tancovala, byl neprodyšně obestoupen diváky. V průběhu obou vystoupení se začaly do tance zapojovat větší či menší děti, ovace byly skutečně veliké.

Starosta po vystoupení děvčatům rozdál růže, nastoupila na pódium další hudební skupina a v tu chvíli se

protrhly mraky. Slevják skutečně veliký. Všichni se utekli schovat do pivních stanů a dalších přístřešků, a tak se to dalo v pohodě přežít. Po celém areále byly velké kaluže, a protože dále už pokračovala jen volná zábava, odešli jsme domů. Máme to jen kousek přes vodu, a tak stačí si otevřít okno a dá se muzika poslouchat z křesla doma. Hudba hrála dlouho do noci a vše bylo zakončeno hezkým a dlouhým ohňostrojem.

Vzhledem k tomu, že toto jsou vlastně dožínky, je lépe, že úroda je za sucha doma a do zábavy nám trochu zapršelo, než naopak. Však organizátoři se dobře postarali, bylo se kam schovat. Díky, bylo to fajn!

Text a foto: František Hormandl a Ondřej Mamula

DUHA V CENĚ VSTUPENKY

Uprostřed zábavné produkce se přihnal docela slušný slevják a produkci přerušil. Klika byla, že jsme se všichni vešli do velkého pivního stanu a přilehlých přístřešků. Čekalo se až tato nepohoda přejde. Náhle vykouklo sluníčko a mezi hledištěm a jevištěm (asi 20 m) vznikla tato nádherná přízemní duha. Druhá duha se objevila na obloze, ale tu jsem ze stanu nemohl vyfotit. Byl jsem rád, že jsem stačil rychle přenastavit svůj fotoaparát na duhu u muzikantů a párkrát ji vyfotil. Opravdu mne to dost překvapilo. Bylo to poprvé, kdy jsem uviděl takto velikou a krásně probarvenou duhu, která začínala nedaleko nás v trávě, a sahala vzhůru nad koruny stromů, podle fotbalového hřiště.

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMU

Tradice jsme se přes nástrahy stavu nouze úplně nevzdali, strom jsme rozsvítili. Letos bohužel bez zpěvu, tance, štrůdlu, svařáku a společného setkání na návsi. Naštěstí to neznamená, že bychom si vánoce nemohli užít. Cukroví se v rodinách peče, chvílku bylo i trochu sněhu, ježíšek se určitě činí, co mu síly stačí, k čemuž mu notně napomáhá Česká pošta, PPL, DPD a další alternativy sobem tažených saní. A na návsi se konec konců setkat taky můžete, když nebudete popíjet alkohol a nebude vás větší než malé množství. Dynamické změny pravidel a omezení nás aspoň udržují v bdělosti. Základní psychologická poučka říká "netrap se věcmi, které nedokážeš změnit", tak si nenechte Vánoce kazit chaosem naší vlády. Ale vzpomeňte si na něj, až půjde k volbám.

VÁNOČNÍ PŘÁNÍ

I když jsme si v roce 2020 moc divadla neužili, tak dramatu bylo dost. Přejeme všem Vánoce prožité v klidu a ve zdraví. Doufáme, že v roce 2021 dostanou hlavní roli na scéně štěstí, zdraví, radost, láska a vůbec podobní příjemní kumpáni.

Divadelní spolek Mošna Vraňany

Rozumné svátky vánoční a naději pro rok 2021 přejí všem vraňanským občanům členové AFK.

Jaroslav Slavík, předseda AFK Vraňany

Sokol Vraňany přeje šťastné a veselé Vánoce a vše nejlepší v roce 2021. Ať je příští rok zase alespoň tak „všední a normální“ jak nám léta minulá mohla připadat. Pevně zdraví všem!

Daniel Dočkal, starosta TJ Sokol Vraňany

Vážení spoluobčané, sousedi, příznivci přírody a myslivosti, koronavirová pandemie nám všem ztěžuje život a její dopady budeme pociťovat ještě dlouho. V podstatě celý letošek máme ve znamení nezdravé růžové a fialové barvy. Snažme se každý z nás, přispět svým dílem k tomu, aby se v nadcházejícím roce náš svět a život přebarvil ve zdravou žlutou a zelenou. Vám všem přejí vraňanští myslivci hodně pevného zdraví, vytrvalosti a odhodlání.

JUDr. Stanislav Linhart, předseda výboru Mysliveckého spolku Vraňany,

Bc. Milan Hanč, starosta Honebního společenstva Vraňany

Za spolek Jourmun bych vám všem, v těchto temných časech, chtěl popřát klidný a pokud možno bílý Yule, pro křesťany Vánoce, a do roku 2021 mnoho vyhraných bitev.

Yarl, za členy Jourmun Vraňany

Vážení a milí příznivci mateřské školy, děkujeme Vám za celoroční podporu. Přejeme Vám klidné a ve zdraví prožité Vánoce. V novém roce mnoho optimismu, dobré nálady a pevné zdraví.

Ladislava Myšková, ředitelka MŠ Vraňany

Základní škola ve Vraňanech přeje všem krásné Vánoce a v novém roce 2021 hlavně zdraví, klid a pohodu.

Štěpánka Srbová, ředitelka ZŠ Vraňany

Radostně pohodový čas vánoční a šťastný další rok všem svým klientům přeje Česká pošta.

Blanka Topolová, Poštovní úřad Vraňany

Hezké Vánoce a šťastný Nový rok 2021, s těmi, co máme rádi, přeje Hospůdka AFK.

Martina a Jaroslav Mikšovi, Hospůdka Na Hřišti

Pohodovou mysl vánoční, pozitivní myšlenky, pevné zdraví a splněné cíle v novém roce 2021 přejí cyklisté. Hodně nově navštívených míst, prožitků a ujetých kilometrů.

Václav Uher, za Spolek amatérských vraňanských cyklistů

S úsměvem na líčku zvedněte skleničku. Ať šťastné vaše svátky jsou, protkané pohodou. Krásné vánoce a nový rok 2021.

Květa Pačesová, Jakub Kotek, Krčma Old Kent Vraňany

Vše nejlepší, hodně zdraví, mnoho osobních a pracovních úspěchů v novém roce 2021 přeje Kovoslužba OTS, a.s.

Erika Tošnerová, Kovoslužba OTS Vraňany

Všem pacientům, přátelům a jejich rodinám přejeme se sestřičkou klidné vánoční svátky a hodně lásky, štěstí a zdraví v novém roce 2021.

MUDr. Jana Bačovská, praktická lékařka, Radka Hrušovská, sestřička

ZAHÁJENÍ ŠKOLNÍHO ROKU

1. ZÁŘÍ

Začátek školního roku byl tohoto roku poněkud netradiční. Sice ráno přišli všichni potřební účastníci, učitelé, žáci i rodiče, ale poměrně brzy šli opět domů a ve škole se na dlouho neobjevili. Přivítání žáků druhých až pátých tříd proběhlo na školní zahradě, prvňáčci měli privilegium návštěvy své třídy, kde od paní ředitelky dostali i pamětní list. Na specifika koronavirového režimu se Veronika Soudská optala přímo paní ředitelky:

JAK HODNOTÍTE DOPAD KORONAVIRU NA ZŠ VRAŇANY V PRŮBĚHU ŠKOLNÍHO ROKU?

Musím přiznat, že v letošním školním roce jsme - na rozdíl od loňského školního roku - byli na vzniklou situaci (tj. uzavření školy) i v podstatě připraveni. Na jaře jsme byli tzv. „hození do vody“ ze dne na den a neměli jsme možnost jakkoliv se na uzavření školy připravit.

V samém začátku tohoto školního roku jsme společně s celým pedagogickým sborem vytvořili dle doporučení MŠMT jasná pravidla pro distanční výuku, takže v polovině října, kdy byly školy uzavřeny, jsme jen přešli z prezenční výuky na distanční. Žáci, potažmo rodiče, si mohli podle svých technických možností již v září vybrat ze tří možností distančního vzdělávání. Podle zájmu rodičů byly jednotlivé ročníky zařazeny do online výuky nebo částečné online výuky. Třetí a pátý ročník měl přes aplikaci Google Meet třikrát v týdnu výuku dle předem stanoveného rozvrhu. Myslím, že všechno perfektně fungovalo. Žáci ostatních ročníků plnili týdenní plány učiva zadané každé pondělí prostřednictvím našich webových stránek. Někteří si pak do školy pro úkoly přicházeli sami.

To, že takto nastavený systém fungoval, se po návratu zpět do školy odrazilo v tom, že v žádném ročníku nenastal skluz v probíraném učivu a jen se volně přešlo z distanční výuky na prezenční.

Tímto bych chtěla poděkovat všem pedagogům školy, žákům a hlavně rodičům, kteří v této nelehké době čelili ze strany školy zvýšeným nárokům. Vše bylo o dodržování nastavených pravidel a hlavně o vzájemné domluvě a komunikaci mezi školou a rodiči.

Dále chci ještě podotknout, že provoz školy stále běží v „nouzovém režimu“, což s sebou nese mnohá nepříjemná opatření, jako např. chod školní družiny je omezený, je zakázána výuka tělesné výchovy a nesmí se zpívat, po celou dobu pobytu ve škole musí mít všichni zakrytá ústa a nos rouškou, často musíme ve třídách větrat, což zejména teď v zimě není úplně příjemné, nesmíme organizovat školní akce typu vánoční besídka, výuka plavání, škola v přírodě atd. Důležité ale je, že jsme přes všechna nepříjemná omezení všichni spolu, protože není nic podivnějšího než prázdná škola bez žáků.

JAK JSTE NADŠENI Z NOVÉ PŘESTAVBY ŠKOLNÍ KUCHYNĚ A ŠKOLNÍ SBOROVNY?

Přestavba školní kuchyně proběhla zejména z důvodu navýšení kapacity vyvařovaných obědů a také kvůli vybudování

vzduchotechniky, kterou stará kuchyň postrádala, a přinášelo to s sebou mnoho obtíží. Nyní má naše škola vývařovnu odpovídající současným trendům. Spolu s kuchyní došlo také k rekonstrukci školní jídelny – bylo kompletně vyměněno osvětlení a na podlaže je nové linoleum.

Z přestavby školní sborovny mám velkou radost. Chystali jsme se na ni několik let. Myslím, že pedagogové naší školy si důstojnější podmínky a zázemí pro svoji práci zasloužili.

CO POPŘEJETE VŠEM ŽÁKŮM, UČITELŮM, ASISTENTŮM, VYCHOVATELŮ, ŠKOLNÍM ZAMĚSTNANCŮM, RODIČŮM A OSTATNÍM STOUPENCŮM ZÁKLADNÍ ŠKOLY DO NOVÉHO ROKU 2021?

Myslím, že to nejdůležitější, co popřát všem do nového roku, je hlavně zdraví. Nám pedagogům, ale i všem žákům a rodičům přeji, aby rok 2021 byl o poznání klidnější. Aby škola fungovala tak, jak má a byla pořád plná dětí. Abychom se vrátili ke všemu, co bylo dříve – ke společným aktivitám, zájmovým kroužkům, exkurzím, výletům, školám v přírodě atd.

Zároveň bych chtěla poděkovat všem „příznivcům“ vraňanské základní školy, obecnímu zastupitelstvu a panu starostovi za podporu v tomto roce a těším se na spolupráci i v novém roce 2021.

Štěpánka Srbová, ředitelka ZŠ

ZAHÁJENÍ PROVOZU REKONSTRUOVANÉ ŠKOLNÍ KUCHYNĚ

Součástí prvního školního dne bylo i otevření dveří do kuchyně. Tedy spíše do jídelny. Byla to první možnost prohlédnout si jídelnu po rekonstrukci a přes okénko nahlédnout i do kuchyně. Prohlédli jsme si novou vzduchotechniku, sporáky, konvektomat, mycí linku. Všude samý naleštěný nerez a naleštěné kachličky.

A co by to byl den otevřených dveří do kuchyně, kdyby se nic neuvařilo? Paní kuchařky nám ukázaly magické schopnosti nových spotřebičů. Vložily do konvektomatu pytel rýže a za hodinku už na stole ležel talíř s kuřecí směsí a rýží. Nejedvážnější ze zastupitelů pak nasadili své životy a ochutnali. Výborné :-)

A co na to osoby rekonstrukcí kuchyně stížené nejvíce?

Z pohledu vedoucí školní kuchyně jsem moc spokojená, díky této přestavbě jsme získali prostory, které vyhovují hygienickým předpisům a jsou velmi praktické. Nejvíce jsem měla obavy s přepažením stávajícího prostoru, spíše jsem si to nedovedla představit. Teď jsem ráda, vznikl nám přepažením kuchyně sklad potravin a zároveň místnost na vydávání pokrmů cizím strávníkům, což moc oceňuji, mají svůj vchod a tím je vyřešen i problém s příjmem zboží. Kuchyň je menší, ale praktičtější, máme zde konvektomat, který nám opravdu ulehčí práci, oceňuji i rozvod vody pomalu ve všech místech kuchyně, to je také velké plus.

Máme zde profi myčku nádobí, což je opravdu velký pomocník. Největším problémem bylo odsávání páry, což se vyřešilo vzduchotechnikou. Kuchyně splňuje všechny požadavky a to je velký přínos pro všechny pracovníky i strávníky. Chtěla bych poděkovat panu starostovi, že šel do takové rekonstrukce, všem členům zastupitelstva, kteří ji schválili, i dělníkům, kteří ji budovali. Stalo to nervy a úsilí, ale stálo to za to. Moc děkujeme.

Jelikož jsem na rodičovské dovolené a teď nevařím, předávám slovo paní kuchařce aby se vyjádřila přímo k vaření. A ta, protože ji vaření v nové kuchyni baví tak, že nemá čas na dlouhé povídání, odpověděla velmi stručně: "Jsem velmi spokojená a děkujeme".

Za školní jídelnu

vedoucí kuchyně Radka Straňáková a kuchařka Lenka Lapková

VÍTÁNÍ OBČÁNKŮ

4. ŘÍJNA

Vítání občánek není jen tak ledajaká událost. Je to slavnostní okamžik. Většina rodičů se a hlavně své děti vyšňoří, pozvou rodiče a babičky, sousedky a kamarádky, dají si společný oběd a tuto událost, kdy obec čerstvé přírůstky oficiálně vítá mezi občany obce, si společně užijí.

Vítání občánek je radost. Radost pro obec, protože se v ní nezastavil čas, protože se omlazuje a rozrůstá.

Je to radost pro rodiče, protože se nejen pochlubí svými dětmi, ale také zjistí, že si jich jako rodiny obec váží, že se jim věnuje a že se zavazuje jim péči věnovat i několik následujících let. Rodiče dostávají pamětní list, maminka květinu. Ne nadarmo se ceremoniál koná na půdě školy a školky, aby bylo jasno, kudy se druhé samostatné dětské krůčky budou od třetího roku jejich života ubírat.

Průvodkyní tohoto vítání byla sama paní ředitelka Štěpánka Srbová a mohla si tak sama ověřit, jaká dobrodružství ji za šest let potkají. Rodiče si ji jistě prolustrovali také.

Vítání občánek je radost i pro děti, protože dostávají spoustu dárků, vnímají a poznávají nové lidi a situace.

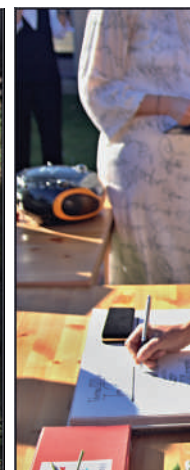
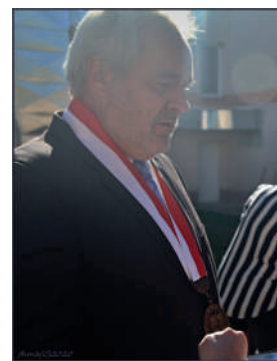
Vítání občánek je zábava, protože si náš starosta vždy připraví poučný a zábavný proslov. Svou řečí mnohdy dožene rodiče i prarodiče vítaných dětí k slzám smíchu i dojetí. Dnes málem dohnal k slzám i sám sebe, protože mezi občánky obce přivítal i svou první vnučku.

Vítání občánek je i tradice. Je to rituál. Na rituály v uspěchané době občas zapomínáme. Proto je vítání občánek příležitost k pozastavení se a uvědomění si hodnot, které nám život přináší, a štěstí, které ve svých dětech máme.

Vítání občánku je i pocta novému životu, rodině a soudržnosti.

I pro nás bylo toto vítání novou zkušeností a zážitkem. Já jsem poslední roky vítání sledoval hledáčkem fotoaparátu, Veronika jako ceremoniářka. Dnes nás osud navlékl do jiných rolí, protože obec vítala i naši dceru Anežku.

Vítání občánek je také docela honička. Obzvláště, když se vítá na dvě směny. Připravit židličky, stolky, dárky, květiny, vlajku, kroniku, pamětní listy, upravit starostovi kravatu a jeho insignie....

Kvůli koroaviru se vítání posouvala a odkládala, až se nám nakupilo dohromady 15 dětí a nezbylo, než se rozdělit do dvou skupiny.

Omezení akcí s více účastníky tak vedlo k situaci, kdy jsme vítali jak malinké miminko, tak i téměř roční batole, s jehož délkou Marel Hanč při výrobě kolébky zjevě nepočítal.

Počasí nám naštěstí přálo, takže vítání mohlo proběhnout venku. No posuďte sami: tlak 1.025 hPa, teplota 22 °C, rosný bod 6,3 °C, nárazový vítr 290°, 10 uzlů. Obecní vlajka hrdě vlála.

Slunce při venkovních akcích je velká radost. Hřeje, šimrá na nose, vyluzuje nám na tváři úsměv, ale fotografovi dělá vrásky. Nafotit hemžící se miminko v ostrém světle je těžká úloha. Ale František ji zvládl bez ztráty kytičky, i když se z každou jednotlivou fotografií pak doma doslova mazlil, aby vyladil tvrdé kontrasty.

Nechybělo ani vystoupení dětí, na flétnu zahrála Linda Turbová, básničky přednesly Emilka Pištková a Johanka Janková.

Na organizaci akce se intenzivně podíleli starosta Martin Chmelík, místostarostka Kristýna Rabinčáková, ředitelka ZŠ Štěpánka Srbová, členové a členky SPOZ, Antonín Černý, Květa Donátová a kronikář obce Václav Uher.

Koho jsme vlastně vítali? Evelin Deršákovou, Marka Jeřábka, Šárku Hlaváčovou, Viktorii Brinckovou, Martina Oberta, Jakuba Srbu, Sebastiana Thaisze, Václava Černého, Barboru Čelikovskou, Megan Blechovou, Anežku Mamulovou, Viktorii Chmelíkovou, Alici Konvalinkovou, Jana Fliřara, Matěje Hrdličku, Klaudii Ellu Vaníkovou a Davida Fliegera.

Toto vítání bylo svým způsobem výjimečné. Věřím ale, že pro vítané děti, jejich rodiče a všechny účastníky ceremoniálu je výjimečné vždy.

Foto: František Hormanďl, text: Ondřej Mamula

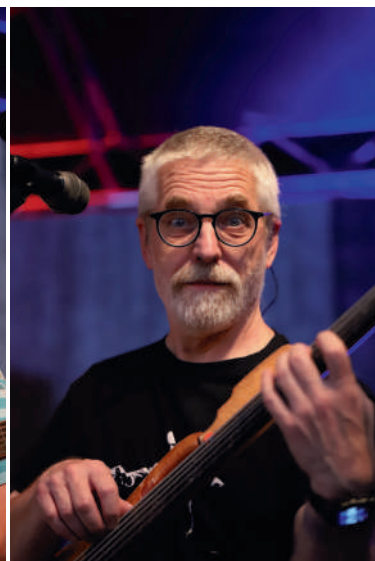
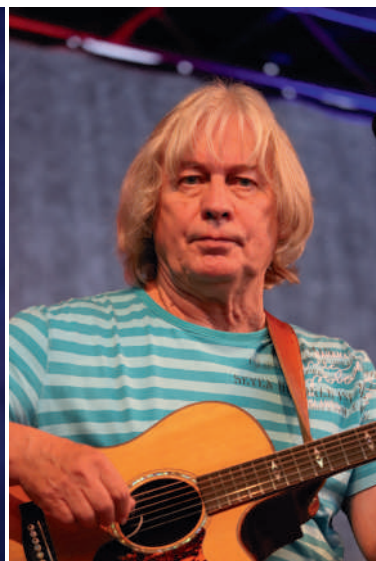
ŽALMAN & SPOL.

31. ČERVENCE

Shoda náhod a okolností přispěla k tomu, že se Mošně podařilo domluvit koncert legendy českého folku skupiny Žalman & spol. O takovém koncertu uvažovalo a trochu i snilo několik Mošňáku pár let. Volba místa byla jasná. Když je léto v plném proudu, tak kde jinde, než pod širým nebem u hřiště. Finále náročné přípravy začalo už ve středu, tři dny před samotným koncertem. Celkem se na organizaci podílelo 25 lidí. Bez těchto lidiček by se koncert nemohl uskutečnit. Ten, kdo si organizaci podobné akce nikdy nezkusil, nemůže pochopit, co vše je potřeba zajistit. Všem patří velké poděkování. Ve chvíli, kdy tři hodiny před koncertem přijeli zvukaři s technikou, bylo vše připraveno. Hodinu před koncertem proběhla zkouška zvuku a světla a koncert mohl začít. Koncert si přišlo poslechnout 150 diváků a i když bylo připraveno dostatek míst na sezení, někteří diváci si položili deky na zem a poslouchali Žalmana tak, jak je zvykem na letních folkových festivalech – v sedě, či v pololehu na zemi a nejlépe s dobrým pitím v dosahu. V úvodu koncertu zazněly písničky jako Všech vandráků múza nebo Jantarová země, později Píseň malých pěšáků a další. To všechno byly písničky ze sedmdesátých a osmdesátých let, které Žalmana proslavily a udělaly z něj legendu českého folku. Skladby Od zimy do zimy, Ticho Hobitů a Zapomínám skleničku, byly pro změnu písně z nejnovějšího alba Cestující muž z roku 2016.

Po celou dobu koncertu se z Vraňanského hřiště šířila do okolí romantická vlna, která hladila uši i duši všech přítomných. Důkazem byly zasněné a spokojené tváře diváků. A během posledního přídavku Nezacházej slunce, pak také několik párů usazených očí. Na každý pád byl tento koncert opravdu velmi silným zážitkem.

Po koncertu, když jsem měl možnost si jít popovídat s kapelou, jsem se dozvěděl zákulisní informaci, že se jim ve Vraňanech hrálo skvěle, a také že kapela využila jarní vlnu útlumu kultury k natáčení nového alba. Tím v roce 2021 oslaví sedmdesáté páté narozeniny svého zakladatele. Pavel „Žalman“ Lohonka začal působit na české hudební scéně v roce 1968 ve skupině Minnesengři. Později – v roce 1982 – založil vlastní kapelu Žalman a spol., která v různých podobách působí až do dnes. Žalman se zasloužil zejména o popularizaci lidových písní a to převážně těch jihočeských. Písně „Nezacházej slunce“ nebo „Kdyby tady byla taková panenka“ v jeho podání podruhé zlidověly a bez Žalmanových vlastních písní „Jantarová země“ nebo „Všech vandráků múza“ se neobejde žádné posezení s kytarou u ohně. Velký úspěch ale mají i novinková alba z posledního desetiletí „Cestující muž“ a „Budějky“. V současné době skupinu Žalman & spol. tvoří Pavel „Žalman“ Lohonka, Michaela Hálková - zpěv a píšťalky, Petr Havrda - kytary, a Žalmanův dlouholetý spoluhráč Petr Novotný - kontrabas.

SPOLEK MOŠNA V DOBĚ KOVIDU – PODRUHÉ

V minulém čísle zpravodaje jsme psali jak těžké to má kultura v této době. Pár měsíců je pryč, ale situace zůstává stejná. Poté, co se nám v létě podařilo uskutečnit koncert Žalmana, jsme divadelní sezonu zahájili představením „Madam Colombová zasahuje“, nejdříve na festivalu v Bezdězu, poté v Kině Sokol v Roudnici nad Labem a zatím poslední představení bylo v našem sále v Mlčechvostech. Pak přišlo opětovné zavedení omezení a již podruhé jsme přišli o představení v Olovnici, Neratovicích, Mšených Lázních a o tři představení v okolí Znojma. O všechna naše představení je i nadále zájem, budeme však muset počkat, až to situace dovolí. Také jsme museli zrušit domluvené akce v Mlčechvostech, kde jsme přišli o koncert skupiny „Devítka“, představení „Natěrač“ DS Vojan Desná a také o představení „Upokoženkyň“ divadla VAD Kladno. Další akce máme naplánované až do dubna příštího roku. Jestli se však uskuteční, to v tuto chvíli opravdu nikdo neví. 9. 1. 2021 by k nám měla přijet koncertovat skupina „Knezaplacení“. Realizace tohoto koncertu je však v tuto chvíli spíš nepravděpodobná. Další akcí by mělo být 6. 2. 2021 divadelní představení „Jacobowski a Stjebinskí“ Rádobydivadla Klapý. V březnu máme naplánovaný ples Mošny a v dubnu by se k nám měla vrátit koncertovat skupina „Two Towers Hulu Jazz“, která měla při svém prvním vystoupení u nás velký úspěch. To vše jsou ale jen plány, které nebude možné realizovat, pokud se situace neuklidní.

OBECNÍ VÝLET NA ČERVENOU LHOTU A DO TÁBORA

Epidemie Covidu 19 ovlivnila naše bytí ve všech směrech. I obecní výlet, který byl původně plánován na květen a díky Covidu se nekonal, dostal šanci při krátkém rozvolnění o letních prázdninách. Nebylo tedy načekat a následovala rychlá, čtrnáctidenní příprava - objednání prohlídkových tras, zajištění oběda, autobusu a samozřejmě přihlášení všech po historii a zážitcích prahnoucích občanů.

Vyjíždělo se již v sedm hodin ráno. A kdybychom tušili, že ještě v devět hodin budeme díky uzavírce a následně objížděce v Praze, vyrazili bychom ještě dříve. Zdržení bylo tak velké, že starosta Chmelík musel na zámku telefonicky žádat o posunutí času prohlídky. Naštěstí mu vyhověli. Po čtyřech hodinách cesty s velkým autobusem po úzkých silničkách jsme dorazili k vodnímu zámku Červená Lhota. Objednána byla prohlídka historických interiérů prvního patra, které byly bytem posledních majitelů, knížat Schönburg-Hartenstein. Interiéry jsou tady bohatě a krásně zařízeny. Jen o vodní plochu kolem zámku jsme byli ochuzeni. Rybník je kvůli havárii hráze vypuštěný už několik měsíců a plocha je pokryta blátem a rákosím. Po prohlídce někteří v okolních restauracích ochutnali pivko a jiní speciální černou zmrzlinu. Chutnala výborně, jen ta barva. Zůstalo po ní černé tak nějak všechno, a to i druhý den.

Bylo poledne a tak se vyrazilo na oběd do Tábora. Protože je Tábor město historické, nemohl náš obří autobus vjet do centra a musel zůstat za hradbami. My jsme tedy byli nuceni použít nožky a do restaurace Beseda na Žižkově náměstí dojít. Oběd byl objednan dopředu hromadně, jinak by takové množství lidí neobsloužili. Podáván byl kuřecí vývar a řízek s bramborem. Ochutnat se dalo místní pivo z Pivovaru Pod Besedou. U kašny na Žižkově náměstí jsme pořídili společné foto.

Pak už nás čekalo Muzeum čokolády a marcipánu. Vstupné se platilo hromadně, bylo levnější a ještě každý návštěvník dostal při vstupu malý pytlíček s ukázkou čokolád a marcipánu k ochutnání. Prohlídka v muzeu začínala v pohádkovém sklepě, kde bylo čertovské peklo, perníková chaloupka, permoníci a další pohádkové bytosti. Dále je v muzeu expozice o historii pěstování a zpracování kakaa, historické obaly a servisy na pití čokolády. Nejzajímavější je expozice čokolády a marcipánu. V té je čokoládová socha Jaromíra Jágra v životní velikosti, obří čokoládový vlak, marcipánový model Žižkova náměstí, galerie čokoládových klobouků, obrazy malované čokoládou, panenky v nádherných marcipánových šatech, spousta marcipánových pohádkových postav (Maxipes Fík, Maková panenka, Mach a Šebestová a spousta dalších). Také marcipánová auta (přes 30 modelů historických, kultovních i filmových), postavy ze seriálů a filmů (např. Vesničko má středisková, Otík má i sluchátka). Je tu i čokoládový Mr. Bean v životní velikosti i se svým autem z čokolády, také v reálné velikosti. U každého exponátu je uveden autor i čas, který byl potřeba k vytvoření díla. Hodina to rozhodně nebyla, spíše desítky až stovky hodin. Součástí muzea je i tvořivá dílna a hlavně čokolatérie s možností ochutnat horkou čokoládu a zákusky. Z čokolatérie je možné přes sklo sledovat přímo výrobu čokoládových produktů a také sledovat proud čokolády v obří čokoládové fontáně. Tečkou za návštěvou muzea byl obchod s výrobky a suvenýry, kde si mohl každý nějakou tu maličkost koupit.

Po návštěvě muzea zbyl ještě čas na prohlídku města, ve kterém je opravdu spousta zajímavých míst, a ty se jednou návštěvou nedají pokrýt. Znavení a přeslazení jsme zamířili ke svým domovům.

6. ROČNÍK TURNAJE V PÉTANQUE

V sobotu 3. 10. 2020 se konal 6. ročník turnaje v pétanque v Mlčechvostech. Proběhl doslova za pět minut dvanáct, protože doba covidová je zrádná a změny a zákazy jsou na denním pořádku. Od pondělí by se turnaj již konat nemohl.

Na posekané ploše u hospody bylo vyměřeno a vyznačeno šest hracích ploch, jejichž kvalita byla rozdílná, ale s odvoláním na přírodní terén přijatelná. Do klání se v klasickém pavouku zapojilo dvacet dva hráčů, dva psi a několik dětí. Žádnému z účastníků se nic vážného nestalo. Počasí bylo letos ideální. Při vzpomínce na minulý ročník, kdy byla teplota kolem osmi stupňů a foukal vítr o síle orkánu, se všichni tetelili blahem, protože se dalo hrát v tričku a nepohnul se ani lísteček.

Hra probíhala klidně a v přátelském duchu. Jen favorité, kteří vždy vedli, nechali letos svou formu doma. Naopak překvapili nováčci, kteří tvrdili, že koule drží prvně. Jejich styl to mohl dokazovat, ale výsledky byly překvapivě výborné a soupeře doslova drtili. Na stupních vítězů letos stanuli: na čtvrtém místě Luboš Řáda, na třetím místě Pavel Pešek, na druhém místě Martin Chmelík a na prvním místě nováček Michal Řezáč. Ceny vítězům předal Vláďa Horák. Ceny pro vítěze zajistila obec Vraňany a Jahodárna Vraňany.

Výzvou do dalšího ročníku je návrh Pavla Peška, aby byl pořízen putovní pohár, kde by byla napsána jména vítězů všech předchozích ročníků. Budeme se těšit na další turnaje, možná i s putovním pohárem.

Milena Chmelíková

TURNAJ VE STOLNÍM TENISE

Už je to 4 roky, co se skupina nadšenců ve Vraňanech pustila do vybudování nového multifunkčního hřiště včetně zázemí. Dnes můžeme konstatovat, že máme hotovo. Máme plně vybavenou buňku na uskladnění veškerého sportovního vybavení, včetně velké zastřešené terasy na pohodlné posezení v případě deště, doplněné slunečníky s posezením zapůjčovaným pravidelně na akce od obce. Zbývají jen dodělavky, do kterých se pustíme na jaře ve chvílích volna, bez nutnosti svolávat velké brigády. Již 3. rokem se nám vede pořádat i turnaje ve sportech, kterým pozemek vyhovuje, jako jsou samozřejmě turnaje v nohejbale, stolním tenise, ale i v roce 2019 nečekaně ve střelbě ze vzduchovky, který jsme letos kvůli coronavirové situaci v republice bohužel nestihli uspořádat. V tomto roce se ale velice vydařil turnaj v nohejbale a také ve stolním tenise. Oba se již za ty 3 ročníky stali velice známými v okolních obcích a také podle fanoušků našich stránek na sociálních sítích. Stává se nám již pravidelně, že se, na rozdíl od 1. ročníku, nebojíme, že nikdo nepřijde, ale naopak přílišného zájmu, který pravděpodobně v nejbližších letech znemožní konání akce pouze v jednom dni. Letošní celodenní turnaj ve stolním tenise se tedy konal netradičně až 19. září, což je o 2 měsíce později než předchozí, ale počasí se proti minulému ročníku, kdy jsme v půlce akce museli nad stoly stavět stan, umoudřilo a vše proběhlo za relativního bezvětří a hlavně bez deště. Letos se zúčastnilo celkem 22 hráčů, což zapříčinilo v základních skupinách hru pouze na malé sety. Některým to vyhovovalo a některým ne. Tak už to bývá, ale přiznejme si, kdo chce medajli, musí vyhrát vše až do semifinále. Hry přinesly velká překvapení již od začátku v základních skupinách, kdy oba lonžší finalisté prohráli s hráči, od kterých to zrovna moc nečekali, a tak netrpělivě vyhlíželi do výsledkových tabulí, koho že to dostanou na první

zapasy play-off. Nervozita byla během dne cítit ze všech včetně bratří Hamáků z Kralup, kde si mladší Adam dal na letošek předsevzetí, že tentokrát už bratra porazí. Po téměř 6-ti hodinách, kdy pakticky nikdy nebyl volný ani jeden ze 3 klasických a jednoho betonového stolu, to Adam zvládl a porazil nejen bratra, ale i všechny ostatní. K jeho 1. titulu z Vraňan mu samozřejmě gratulujeme, stejně tak jako ostatním medajlistům, a to na 2. místě místnímu rodákovi Jirkovi Šubrtovi a na 3. místě Pavlu Pospíšilovi. Z letošního turnaje měli velmi dobrý pocit nejen pořadatelé, vítězové, ale i poražení, kteří svá umístění slavili již tradičně až do půlnoci a svou cestou domů do nadšení uváděli i spící občany naší krásné obce, které už nyní určitě moc zajímá, kdy že se bude konat další ročník těchto sportovních akcí.

Pavel Pešek

FOTBALOVÝ PODZIM

Před zahájením jarní části soutěžního ročníku byly v letošním roce amatérské fotbalové soutěže z důvodů vyhlášení nouzového stavu ukončeny. Ovšem před zahájením dalšího soutěžního ročníku bylo nutno doplnit III. třídu řízenou OFS Mělník a tak bylo fotbalové mužstvo AFK Vraňany zařazeno do této soutěže. Mužstvo vedli trenéři Zdeněk Martínek a Jaroslav Mikš starší a na startu soutěže ročníku 2020/2021 bylo složení mužstva následující:

Brankář – Mikš ml., obránci – Vyšata, Zych, Rabinčák, L.Páko, Tomek, Bambas, Brincko, záložníci – Kešek, Motejzík, Waltr, M.Páko, Hrdlička, Březina, Balog, Mikš st., útočníci – Švejc, Zoreník, Raichl.

Bohužel se stále nepodařilo, z důvodů nedostatku funkcionářů k mládeži a zároveň pro nedostatek hráčů žákovské a dorostenecké kategorie v naší obci, přihlásit mládež do fotbalových okresních soutěží. Na řešení tohoto veliký problém související se zajištěním budoucnosti fotbalu ve Vraňanech musí výbor klubu co nejrychleji zaměřit. Vždyť dobrá hra mužstva dospělých AFK ve vyšší soutěži znatelně zvýšila zájem občanů Vraňan o fotbal.

V nové soutěži si AFK Vraňany vedl velmi úspěšně. Po přerušení amatérských fotbalových soutěží z důvodu druhé vlny koronaviru v říjnu roku 2020 jsme na 2. místě v tabulce Branky střelili: Zoreník 8 Švejc 6, Motejzík 5, M.Páko 4, Balog 3, Raichl 2 a Kešek 1. Pokračování okresních soutěže je plánováno od 28. února 2021 a našim velkým cílem je udržet se mezi třemi nejlepšími mužstvy. [Jaroslav Slavík](#)

ZE ZÁPASU S FC LOBKOVICE

Ve čtvrtém představení zavítaly Vraňany na hřiště v Lobkovicích. Před výkopem byli přítomní fanoušci natěšení na atraktivní souboj dvou nadprůměrných celků soutěže. Namísto zajímavých výkonů hráčů si od první minuty uzmul všechnu pozornost pro sebe rozhodčí Dudok, který jednostranně posuzoval všechny situace. Protesty modrobílých ochotně odměňoval kartami či důraznou domluvou, přičemž reklamace domácích nechával bez povšimnutí. Na postranní čáře mu zdatně sekundoval domácí pomezni, jenž vytrvale zvedal praporek i v případech, kdy vraňanský hráč nakopl míč za obranu domácích a sám si jej doběhl. Na výhrady hostující lavičky ihned reagoval sprostými nadávkami a výhrůzkami. Působil ve své roli velmi zkušeně a suverénně. Zřejmě bude patřit propracovaná ofsajdová past ke koloritu lobkovických zápasů.

První kontakt lobkovického útočníka s vraňanskou obranou ocenil sudí Dudok pokutovým kopem, který Šmejkal nadvakrát proměnil a domácí tak po první rozkouskované a nepohledné půli vedli 1:0.

Hlavní arbitř se v poločasové pauze společně s domácími občerstvil a šlo se na druhé dějství. Ke cti rozhodčího Dudoka lze připsat fakt, že po vymyšlené penaltě už další rozhodnutí, která by výrazně ovlivnila výsledek, nepřidal. Ve druhé půli trochu v tendenčních výrocích polevil a Vraňáci se dostávali čím dál víc na dostřel. Jednu z povedených přímočarých akcí proměnil Motejzík a v 71. minutě bylo srovnáno - 1:1. Šance hostů přibývaly, nejbližší gólu byl útočník

Švejc, jenž přízemní dělovkou orazítkoval tyč.

Měření sil ukončil hvizd sudího, přes všechna přerušování a kouskování hry, již v 89. minutě (?) a šlo se do penalt. Gólman Mikš vychytal jednoho z domácích exekutorů, zatímco všichni střelci Vraňan byli bezchybní. Vraňáci si tak odvezli zasloužené 2 body za výhru 1:2 po penaltách!

[Vít Hrdlička](#)

CYKLOTOLKY

CYKLOVÝLET 9, DNE 25. ČERVENCE, HRAD HOUSKA

I bez housky vyrážíme na sever Mělnicka, na hrad Housku. Cestu z Vraňan na Mělník řídí cyklopilot. V pískovcové oblasti nám písek na cestě nesvědčí, s kolem si hravě pocvičí, naše postřehy prověří. Dnes první zastávka byla u Grobiána, kde se doplnil vitamín Podkovář. Hostinský pan Škuba s přezdívkou Grobián, zde šenkoval v první polovině 20. století. Měl rád legraci a rozdával ji hostům. My také máme rádi úsměv! Pokračujeme Kokořínským údolím podle potoka Pšovky. Pokud si chcete vyzkoušet, jaké je to v Ráji, máte možnost nedaleko od Mšena. My v Ráji zaženeme hlad výborným jídlem pod dohledem France Josefa. Před chvílí jsme byli v Ráji, teď jsme skoro u Boha, vlastně v Příbohách. Už se blížíme k hrádu... Blízkou přítomnost pekla na sobě poznáváme, jak se potíme, když stoupáme do kopců. Pekelné řádění je na Housce „zatržené“ hradní kaplí. Na zlé síly máme osvědčený protilék - Krakonoš, který sem vládce hor vozí z Trutnova. Přes kopce a doly, s občasným výhledem do kraje, chvilkami skrápění nebeskou vodou, to se nám stalo u Dolní Vidimi, dojedeme do Želíz, do oblíbeného pohostinství U Blanky. Zdejší hovězí nebo dršťková polévka s pečeným rohlíkem je vynikající! V Liběchově má opět cyklopilot práci, dovést nás bezpečně na základnu.

CYKLOVÝLET 10, DNE 1. SRPNA, VELTRUSKÝ ZÁMECKÝ PARK

My si dnes dáme kombinaci s dětmi, jak by řekl Julio Satinský ve filmu S tebou mne baví svět. Poklidným tempem pokračujeme přes Lužec, Chramostek a dále cestou v polích. Letos naposledy překonáme Vltavu s pomocí potrubního mostu u Zálezlic. Když vraňanští a mlčechvostští rodiče s dětmi neměli zájem jet s námi, v Bukoli máme záskok zdejších dětí. Z Dědibab máváme na druhou stranu řeky, jste doma? U Dušníků pod nosy voní nám chmelové šišťice, těšíme se, až se stanou součástí ionťáku. Překvapení na nás čekalo v restauraci poblíže Laudonova pavilonu, kterou provozují „Bulhaři z Vraňan“, krkovička je suprová. V Mírejovicích projedeme cílovou čáru půlmaratónu, který se dnes běží. Dostaneme cenu, ptám se děvčat v cíli? Na základnu už to není daleko a po krátkém posezení na hospodské zahrádce rychle k vodě.

CYKLOVÝLET 11, DNE 8. SRPNA, LÁNY, KOŽOVÁ HORA U KLDNA

Seven statečných dnes vyrazilo do kladenského regionu. Navštívili jsme Velvary, Slaný, Lány a okraj křivoklátského polesí. Projíždíme Sazenou, na první pohled obyčejná ves, ale můžete si zde prohlédnout malý „Karlův most“ a pevnostní objekt Pražské čáry. Rozhlehle velvarské náměstí nás nepřekvapí, protože jsme informováni, že v 17. až 19. století tudy procházel saský poštovní kurz. Tehdy dálnice s větší odstavňou plochou. Jak se dá vdechnout druhý život bývalé továrny na textilní stroje se můžete přesvědčit v pivovaru Továrna ve Slaném. V okolí Slaného roste vinná réva, kdo by to řekl? Ve vinařství Kvíc ochutnáme len pomálu, čekají nás ještě kilometry. Vedro ubírá naše síly, kopec v Hradečně sežral někomu více energie... Lány, v okolí obce jsou velké lány, aby neéé. Energie na další cestu byla nabrána v Křivoklátské hospůdce. Ještě nezbytné spolufoto u zámecké brány a jede se dál. Dlouhou dobu zdejší kraj vydával černé uhlí, to se tady cítelně zapsalo do krajiny. Bývalou železniční vlečku od dolu Tuchlovice, která se proměnila na cyklostezku, použijeme pro cestu na Kožovou horu, která zdáli vypadá jako mírné návrší. Při dnešním horkém počasí nám její zdolání dalo zabrat... Rozhlednové kochání nebylo, raději tu doplníme pitný režim. S pomocí Českých drah následovalo přiblížení do Kralup. V Kralupech cyklopilot dostává pokyn: Krčma Old Kent, Vraňany...

CYKLOVÝLET 12, DNE 15. SRPNA, MĚLNICKÉ VTELNO

Včerejší večerní déšť nám nepřekazil záměr si užít výlet na okraj mladoboleslavského regionu a Kokořínska. V Obříství pozměníme trasu kvůli špatné sjízdnosti polních cest. V místním kostele se v roce 1860 podruhé oženil Bedřich Smetana. Řeku Labe překonáme díky Štěpánskému mostu. Víte, že most, dokončený roku 1912 je technická památka a má své dvojče na řece Tisze u Tokaje? Komu vyhovuje nenáročná jízda na kole, až do Všetat si přijde na své. Na nádražce dáme nezbytné posilnění. V Čečelicích mají „Novej svět“. Ne, Ameriku tu nemají, ale minipivovárek. Před jeho návštěvou se předem objednejte. Nás čeká Košátecký les, kdysi část královského brandýského polesí. V lese bacha na bludné kořeny, ale přísloví říká, že každý les má svůj konec. Stromy slivoní u Horního Slivna potvrzují pojmenování zdejší obce, jen slívy sklídit, naložit, přepálit, kdosi pronesl. Kdo má rád daleké rozhledy do krajiny, na okraji Horního Slivna může vidět Ještěd, Krkonoše, Kozákův. Bohužel, dnes rozhledově nebylo. Dlažební kostky nemají cyklisté rádi, z Kropáčovy Vrutice k Mělnickému Vtelnu jsme však úsek silnice přetrpěli. Mělnické Vtelno má katolický a evangelický kostel, do zdejší školy chodil Miroslav Tyrš. Kontrolka žízně, hladu hlásí rychle do občerstvovny Neumann. Dobře se tu vaří. Slunce roztrhalo mraky, ohlášená bouřka se zatoulala. Z Vysoké Libně do Řepínského dolu volíme krátký úsek po silnici č.16 a pak po silnici třetí třídy. Řepínským a Zadním dolem nás vede cyklo-stezka, nachází se tu ochranné pásmo zdroje pitné vody. Přes Mělník zvolte cestu nejmenšího odporu, volají naše nožky. Tak jo...V Lužci na plavebním kanále vidíme poslední posádky Lužecké regaty. Na základnu dojíždíme unaveni, ale s pocitem vydařeného výletu.

CYKLOVÝLET 13, DNE 22. SRPNA, JESKYNĚ KLEMPERKA

Podruhé v prázdninovém čase se vracíme na Kokořínsko, do dolů a jedné jeskyně se jménem Klemperka. Kdo si potřebuje „vyprat hlavu“, poklid a ticho zdejší oblasti k tomu přímo vybízí. Ovšem než člověk dosáhne oblasti, musí

nejdříve přejet žírné roviny dolního Povltaví, řeku Labe a vyšlápnout si na Chloumek. Perličkou Chloumku je odsvěcený poutní kostel sv. Jana Nepomuckého, upravený na soukromý byt. Za Střednicí sjíždíme do Kokořínského dolu v trase bývalé železniční vlečky, po níž se vozila cukrová řepa ke zpracování. Odpočineme si U Grobiána, s nezbytným půleným Podkováněm. Obec Vojtěchov je mladice, ještě jí není 300 let!!! Na kraji obce stejnojmenným dolem pozvolně stoupáme do obce Jestřebice, která má statut vesnické památkové rezervace. Kdo propadl kouzlu roubených domů, může se zde pokochat jejich půvabem. Konečně Klemperka! Z části přírodní, z části uměle tesaná dvoupatrová jeskyně. Do konce 19. století sloužila jako úkryt pronásledovaných osob. My před spravedlností neprcháme, s klidnou duší si jeskyni

prolezeme. Truskavenským a Zimořským dolem míříme do Želíz, do občerstvovny U Blanky. Rohlíky už nejsou, dlabanec si dáme! Liběchovem profrčíme a u Dolních Beřkovic překonáme řeku Labe potrubním mostem. Na základnu přijíždíme s pískem v botách, ale s vědomím, že i sportovní snažení lze skloubit s duševním relaxem.

CYKLOVÝLET 14, DNE 29. SRPNA, VELKÉ ŽERNOSEKY

Za vínem do Velkých Žernosek u Litoměřic, tak znělo heslo dne. Kdo má rád víno, vydejte se po našich stopách. Zase Mělník, ptá se cyklopilot? Ano. Po cyklostezce od Mělníka kopírujeme řeku Labe do Hněvic, s krátkou zastávkou u plavebních komor v Dolních Beřkovicích. U Hněvic a Záluží na nás čekalo překvápko, nový úsek cyklostezky u Labe. Díky Ústeckému kraji. Roudnická Marina je zavřená, zachránilo nás občerstvení U Trumpetky za Lounkami. Druhé překvápko nás překvapilo u Křešic, cesta podle Labe obdržela asfaltový povrch. Město Litoměřice nabízí spoustu turistických míst ke shlédnutí, ty už známe, tak jedeme dále. Ve Velkých Žernosekách byl Den otevřených sklepů. Kdo měl zájem, mohl ochutnat víno nebo si koupit láhev

domů. Na zpáteční cestu nás posílila místní hospůdka Pod kaštanem. Někdo využil při cestě zpět přívoz přes Labe a pomoc Českých drah. Část výpravy, která jela „po svých“, projela Terezínem, kterému mu je letos 240 let. Vůně česaného chmele nás provázela od Terezína do Roudnice. Nechybělo zastavení ve Štípárně ve Vescích. V Litoměřicích se nám zdála řípská hrouda hodně daleko a jsme u ní...Magnetovec v řípském hornině

nezmátl naši navigaci. Dojezd na základnu byl O.K., s únavou ve stehnech, ale s pocitem, že dnešek byl suprový.

CYKLOVÝLET 15, DNE 12. ZÁŘÍ, VELVARY, KRALUPY NAD VLTAVOU

„Komínovka“ znamená v cykloslangu trasa nedaleko od domova. Tak si jí dáme! Jo a komíny byly neustále na dohled...Za Jeviněvsí hravě zdoláme předprseň řípskou, projedeme Ledčicemi a po bývalé silnici „osmičce“ přijedeme do Vodochod, části Straškova, kde se nachází restaurační objekt Amálka. Kdo to troubí za našimi zády? Svatební kolona, dva lidé našli své štěstí...Oběd na nás nezbyl, jedeme se najíst do Velvar, do Sladovny. Cestou do Velvar projedeme Louckou a Mileticemi. Zdolat kopce po jídle, to se málo komu chce. Ale odměnou jsou úžasné výhledy do krajiny z polní cesty mezi Velkou Bučinou a Kralupami. Počkejte si, když moc neprší, bahno je pak všude...Dvořákovou stezkou se dojelo do Nelahozevse, kde probíhal Happening, který se „za starých dobrých časů“ koná na starém mostě u Veltrus. Ochutnán byl červený burčák, škvarkové tyčinky, i pivko. Snad únava burčáková nás přiměla k změně trasy na základnu. Cesta přes veltruský park a novou lávku přes Vltavu u Bukole byla vynechána. Ale pokud pojedete v našich stopách, nevynechejte tuto část „Závodí“.

CYKLOVÝLET 16, DNE 27. ZÁŘÍ, MŠENÉ LÁZNĚ, ŘEDHOŠŤ

Na západ, tak znělo zadání dnešní trasy. Bude třeba teplé prádlo? Ne, dnes spíše protivětrné. Ze základny vyjedeme směrem na Jeviněves, u Mnetěše nám řípská hrouda předvádí svoje barevné proměny. U Vražkova se obáváme, aby se z nás nestala posila při sběru právě vyoraných brambor. To už jsme v Bříze, kde místní perličkou je hospoda Na Čůrandě, která má fasádu obloženou cihlami, které mají logo výrobce. Po žirných rovinách, chvílemi po silnici, chvíli po polních cestách dojíždíme do Mšených Lázní. Pohostinství zdejší restaurace Dvorany nevyužijeme, nejsme hoteloví hosté. Holt covid je covid...Přijíždíme do Ředhoště, právě končí trhy. Posilnění nacházíme ve zdejší hospůdce. Nedejte na první dojem, jen co se upravíte, jídlo je na stole. Za Ředhoští jedeme na východ, hurá, vítr máme v zádech. Z Budenic, (je tu krouhárna a prodejna zelí), až do Černuce nás vede Vranský potok. Zbytek cesty: z Loucké okolo letiště Sazená do Ledčic a přes Škarechov do Mlčechvost a domů.

CYKLOVÝLET 17, DNE 10. ŘÍJNA, ÚDOLÍ VLTAVY

Kdo chce do údolí, musí jet dolů. Nás dnes až do Máslovic ale čeká nabírání výšky. V Lužci si to stihneme přes nový most přes kanál a přes lávku přes řeku, samé novoty, zní hlas z pelotonu...Polní cesta z Bukole nás dovede do Hostína. Za Hostínem je kus Itálie, moře tu není, ale hřbitovní stavba, která Itálii hodně připomíná. U Odolené Vody je Jordán, ne izraelská řeka, ale rybník a camping. V bývalém vodolském pivovaru přečkáme dešťovou přeháňku. Za Postřížínem a dále už štěstí nemáme, padá na nás voda shora...Ještě že jedeme k vodě, s kopce...Občerstvovna u dolského přívozu u Libčic je zavřená, holt musíme šlapat údolím Vltavy do Kralup a doufat v pohostinství „Na Františku“. Hurá, je tu otevřeno. Dáme si tu všichni čočkovku na zahřátí a pak třeba vepřovípečky, ty jsme ochutnal já. Suší se tu také kolegové. Hledíme z okna na mraky, přestává pršet, sup! Během cesty na základnu nám oblečení skoro uschne... „Se budeme muset polejt pivem“, říká kdosi. Tak se polejem studeným svijanským pivem a doma teplou sprchovou vodou...

CYKLOVÝLET 18, DNE 24. ŘÍJNA, VESCE, ŠTÍPÁRNA

Štípárnou se letos začalo, Štípárnou by se končilo, kdyby bylo ve Štípárně otevřeno...Není, i přesto vyrážíme na letošní poslední výlet, „komínovku“. Po zdolání „jeňovského“ kopce se nestačíme vyhýbat houbařům, kteří dnes hustě obsadili beřkovické polesí. Kam jinam v pohnuté době chodit, do přírody. Projedeme Černoučkem a Mnetěší do Vražkova, kdo si dá mléko?? Radši výšlap do Rovného než ta bílá voda... Z úpatí Řípu díky slunečnému počasí příroda předvádí své barevné podzimní dílo. Hezké...Ve Vescích nás nepotěší, ani my je nepotěšíme, tak jedeme dále na Krabčice. Přes Bechlín klesáme do Počapel. Ve zdejších sportovním areálu se posilníme z domácích zásob, pochytáme něco vitamínu D. Labe nás dovede pod Mělník, přes Hořín míříme k plavebnímu kanálu, který je právě bez vody. Na základnu je to „cobydup“...6. ročník Cyklovýletů je za námi. I přes omezení, která přinesl „coronavír“, každý z účastníků jistě objevil místo, kam se rád vrátí, sám, ve dvou či s partou...

Za SAVC Václav Uherii

BLÍŽÍ SE KONEC STAVBY MOSTŮ

Mosty známe už dlouhý čas, jsou dlouhé i krátké, jiné vysoké zas, ale pomáhají, když lodě z velké dálky pod nimi plují.

Stavební práce na rekonstrukci mostu ve Vraňanech byly dokončeny a finišují i práce na mostech v Lužci nad Vltavou. Ve dnech, kdy je psán tento text jsou postupně opravovány povrchy všech komunikací, které byly během stavby poškozeny a provoz v okolí Vraňan a Lužce se vrací do standartních kolejí. Nicméně mosty ještě stále nejsou dokončeny. U všech zvedacích mostů zbývá dokončit technologii zdvihu mostů, zejména elektroinstalace a elektro přípojky. S velkou pravděpodobností, budou tyto práce dokončeny až na jaře příštího roku. Zbývá také ještě osadit most kamerovým systémem, závorami a dalšími instalacemi. Pohyb těžké stavební techniky však už nás čekat nebude. Závorý na našem mostě budou realizovány tak, aby nebylo možné je podlézt a aby byla zajištěna bezpečnost i pro malé děti. Celý prostor mostu bude monitorován kamerami, aby byla zajištěna bezpečnost provozu tohoto mostu.

I po dokončení všech prací si však budou muset na mostě dávat velký pozor zejména majitelé psů nejmenších plemen, u kterých by se mohlo stát, že prolezou mezi jednotlivými kovovými pruty závorý a tak by se mohli ocitnout v nebezpečí při zdvihu mostu.

Ještě tedy minimálně do jara budeme ušetření čekání na semaforech u mostu. Až bude vše dokončeno a opadne prvotní nadšení z nového zdvihacího mostu, si snad všichni rychle zvykneme na občasný čekání při cestě přes kanál.

ZE ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE

Zasedání 25. září se konalo výjimečně na čerstvém vzduchu a jeho jediným bodem bylo schválení překlenovacího úvěru. Z důvodu výpadku příjmů, který způsobila situace kolem koronaviru, se zastupitelé dohodli na tom, že se nebudou rušit připravené investiční akce, ale je nutné zajistit pro obec překlenovací, revolvingový úvěr ve výši 2 mil. Kč. Úvěr obci poskytne Moneta Money Bank u které má obec běžný účet.

Zasedání 10. září se konalo klasicky, ovšem v omezeném počtu zastupitelů. Na programu bylo odsouhlasení nepeněžitého vkladu kanalizace Vraňany do základního kapitálu společnosti Vodárny Kladno – Mělník a.s., za což obec získá 8.711 kusů kmenových akcií, a zároveň prodej vodohospodářského majetku obce Vraňany za kupní cenu 967.848,- Kč. Dále bylo schváleno přijetí dotace na rekonstrukci místních komunikací Mlčechovosty p.č. 419 a 423/1 od Středočeského kraje ve výši 904.000,- Kč. Zastupitelstvo dále schválilo zveřejnění záměru prodeje části pozemku p.č. 570/1 v k.ú. Vraňany, které byly nově vyčleněné geometrickým plánem číslo 484-3587/2020 a označené jako p.č. 570/31, 570/32 a 570/34, vše k.ú. Vraňany, a neschválilo záměr prodeje pozemku p.č. 570/33 v k.ú. Vraňany. Dále byl zvýšen poplatek za každou započatou hodinu pronájmu u vozu Multicar na 230,-Kč a za započatou hodinu u obecního traktoru značky Belarus na 250,-Kč. Cena za odvoz bio odpadu zůstává na 50,-Kč za jednu jízdu.

PŘIPRAVOVANÉ PROJEKTY

Pro rok 2021 se shodli zastupitelé na odložení některých připravovaných investičních projektů z důvodu předpokládaného velkého snížení příjmů obce z daňových výnosů.

Nicméně to neznamená, že se v příštím roce nepostaví vůbec nic. Rekonstrukce se dočká jedna z posledních uliček ve Vraňanech, která nemá zpevněný povrch, a to „Smrtelka“. Stejně jako v případě ostatních bočních uliček dostane povrch z betonové dlažby. V tuto chvíli ještě není jasné, jestli se se stavbou začne na jaře, nebo na podzim roku 2021, ale samotnou realizaci by v tuto chvíli již nic nemělo zhatit. Zastupitelé se také dohodli, že je nejvyšší čas alespoň částečně renovovat dětské hřiště ve Vraňanech. Na tuto renovaci bylo v rozpočtu na příští rok uvolněno 300.000 Kč.

Další stavební akce jsou již závislé na přidělení nebo nepřidělení dotace. Na Ministerstvu financí ČR budeme žádat o dotaci na přístavbu MŠ. Pokud obec dotaci dostane, mohla stavba na zvýšení kapacity MŠ o dvacet dětí začít ještě na podzim roku 2021. Tato přístavba bude realizována jako přízemní budova na místě, kde v současnosti stojí garáž, a dále do dvora ZŠ. Stavba chodníku od pošty po konec obce je také závislá na přidělení dotace a i v případě že dotaci dostaneme, není její realizace v příštím roce jistá. Na tuto stavbu budeme s největší pravděpodobností žádat o dotaci na Státním fondu dopravní infrastruktury.

VELKÝ SMOG V LONDÝNĚ ROKU 1952

Ovzduší hlavního města Spojeného království nikdy nepatřilo k těm nejčistějším a nejzdravějším. V první polovině 20. století se kvalita místního už tak špatného vzduchu ještě zhoršuje. Komíny průmyslových podniků a uhelných elektráren kouří přímo ve městě. Spotřeba elektrické energie prudce roste. Možná proto v roce 1952 dochází k výměně elektrických tramvají za dieselové autobusy.

Zima toho roku je neobvykle chladná. Krby a kamna v Londýně jedou naplno, obyvatelé pálí tuny nekvalitního uhlí, které je na domácím trhu prodáváno na úkor toho kvalitního, to bylo určeno na export.

Ráno 5. prosince se celé město probouzí do závoje mlhy, která obklopuje i slavný Big Ben. Situace je klidná, na mlhu jsou přece v Londýně zvyklí... Netrvá to ovšem dlouho a barva mlhy se začne proměňovat v nepříjemný odstín nažloutlé hnědé, když se sirné zplodiny, které vznikají při spalování uhlí, mísí s tisíci tunami sazí, které do ovzduší neustále chrlí komíny továren, domácností, elektráren a výfuky automobilů. Teplotní inverze brání vzestupu sirného kouře z uhlí. Nefouká žádný vítr, který by smog rozptýlil. Jedovatá, skoro 50 kilometrů široká hmota, plná štiplavých částic síry, páchne jako shnilá vejce a šíří se všude. Smog je za chvíli tak hustý, že si obyvatelé nevidí na nohy, když kráčí temným městem. Je zastaven lodní provoz na řece Temži, lety jsou změněny a vlaky zrušeny. Automobilová doprava se zastavila, včetně té veřejné. Nefunguje nic, pouze londýnské metro.

Smog prostupuje do budov, ruší se představení v divadlech a kinech, protože není vidět na plátno nebo jeviště. Úřady doporučí rodičům nepouštět děti do školy, na ulicích se drancuje a krade. Dobytek v přilehlém okolí umírá a ten, který přežil, byl okamžitě utracen a všechno maso bylo zlikvidováno, plíce zvířat byly úplně černé. Lidem neustále slzí oči. V Londýně začínají umírat nejprve starší a nemocní lidé a děti, častokrát přímo v ulicích města. Kvůli špatné viditelnosti nejedí dokonce ani záchranky.

Po pěti dnech života v sirném pekle se Velký smog konečně zvedá a prudký vítr ze západu odnáší toxický mrak pryč z Londýna směrem k Severnímu moři. Šok však teprve přijde. Trvá totiž ještě několik týdnů, než londýnské nemocnice zveřejní údaje o počtu mrtvých během této několikadenní atmosférické katastrofy. Celkový počet obětí pětidenní smogové krize se vyšplhal na neuvěřitelných 12 000, trvale na zdraví postiženo je 200 000 lidí (celkový počet obyvatel Londýna byl cca 8 milionů).

Tato pohroma se stala hybnou silou změn v přístupu k životnímu prostředí. Byly vydány regulační předpisy omezující použití znečišťujících paliv v průmyslu a pro vytápění domácností. V roce 1956 Parlament zavedl v Londýně tzv. bezkouřové zóny. Díky nim se snížily emise oxidů síry a londýnský smog se stal minulostí. Dnes je v Londýně hlavním problémem smog automobilový.

BUDOU NAŠE DĚTI DÝCHYT LEPŠÍ VZDUCH NEŽ MY ?

"Statisíce kotlů na tuhá paliva v českých domácnostech nesplní od září 2022 emisní normy a musí se odstavit" zní titulek článku, který mi padl do oka.

Že by během nouzového stavu na nás vymysleli zase nějakou boudu ? Bohužel ne. Novela zákona č. 201/2012 Sb. o ochraně ovzduší, která vstoupila v platnost již před osmi lety, změnila podmínky provozování domácích kotlů na tuhá paliva (s výkonem do 500 kW). Cílem je omezit emise plyných a pevných částic z domácích topenišť a přispět tak ke zlepšení ovzduší.

Domácnosti budou od září roku 2022 mít povinnost prokázat, že jejich kotel splňuje podmínky minimálně 3. emisní třídy podle normy ČSN EN 303-5. Vyhodnocuje se vážený průměr emisí, emise naměřené při minimálním výkonu mají váhu 85%, naměřené při jmenovitém výkonu mají váhu 15%. Limity jsou: CO 500 mg/m³, NO_x 200 mg/m³, organicky vázané uhlovodíky max 20 mg/m³,

polétavý prach max 40 mg/m³.

Jak budeme splnění limitů prokazovat ? Teplovodní kotle na pevná paliva, uvedené na trh po roce 2000, musí mít na výrobním štítku vyznačenu emisní třídu, které dosáhly při počáteční zkoušce u autorizované osoby (zkušební) a palivo/a, pro které/á bylo příslušné třídy dosaženo. Aby mohly být provozovány i po 1. 9. 2022, musí být na výrobním štítku uvedena třída 3, 4 nebo 5.

Teplovodní kotle na pevná paliva vyrobené do roku 2000 nebyly zařazeny do žádné třídy, a tudíž je po 1. 9. 2022 provozovat nelze. Pro srovnání, emisní limit byl tehdy stanoven pouze u CO, a to ve výši 30.000 mg/m³ (60x více než dnešní normy). Při kontrole a neprokázání požadovaných parametrů hrozí pokuta až 50.000 Kč.

Pokud jsme majiteli nevyhovujícího kotle, tak s tím můžeme nesouhlasit, můžeme proti tomu protestovat, ale to je tak všechno, co můžeme dělat. Výměna kotle nás

JAK SMOG VZNIKÁ ?

Smog je chemické znečištění atmosféry způsobené lidskou činností. Název pochází z anglického smísení dvou slov smoke (kouř) a fog (mlha). Jedná se o jev, během kterého je atmosféra obohacena o složky, které v ní normálně nejsou a které jsou škodlivé pro lidské zdraví.

Z chemického hlediska se smog rozlišuje na dva typy: redukční a oxidační.

- redukční smog (těž londýnský nebo zimní), je označení pro složeninu městského a průmyslového kouře s mlhou, vyskytující se během roku typicky v zimních podmínkách s výraznými přízemními inverzemi teploty vzduchu. V závislosti na průmyslovém znečištění moderní společnosti je zimní smog složen převážně z oxidů siřičitého SO₂ a některých dalších látek, které snadno podléhají oxidaci. Oxid siřičitý se při vyšší vlhkosti a za přítomnosti oxidu dusičitého, dalšího produktu spalování uhlí, přemění na kyselinu sírovou. Vysoká škodlivost vdechování kyseliny sírové se ještě stupňuje přítomností prachu a popílku popílku, které usnadňují transport smogu až do nejhlubšího nitra plic. Smog londýnského typu byl po desetiletí také typický pro průmyslové oblasti na území Česka, zejména v pánevní oblasti severních Čech a na Ostravsku. Nejhorší byla situace v 70. a v 80. letech 20. století v důsledku intenzivního rozvoje těžby a spalování uhlí. V 90. letech se situace zlepšila v důsledku nově přijatého zákona o ovzduší a následné výstavbě odsiřovacích zařízení v elektrárnách a dalších velkých zdrojích znečištění.
- oxidační smog byl objeven ve 40. letech v kalifornském městě Los Angeles. Bývá označován též jako kalifornský, losangelský, fotochemický či letní smog. Tento druh smogu má silné oxidační, agresivní, dráždivé (na sliznice, dýchací cesty, oči atd.) a toxické účinky. Patří k nejzávažnějším problémům znečištění ovzduší v Evropě. Jde o znečištění vzduchu, které vzniká v městských oblastech vlivem působení slunečních paprsků na některé složky dopravních exhalací. Jeho součástí jsou převážně vysoké koncentrace přízemního ozónu, díky kterému může být pozorován jako namodralý opar, a směs uhlovodíků, peroxyacetyltrinitrátu, oxidů dusíku (NO, NO₂) a uhlíku (CO, CO₂). Důvodem jeho vzniku je zvýšená koncentrace NO₂, který se vlivem slunečního UV záření rozpadá na radikály. Fotochemický smog má negativní dopad na lidské zdraví i na vegetaci, včetně zemědělských plodin. Ozon narušuje funkci buněk, což přerůstá v poškození listů a jehličnanů a životně důležitých procesů. Lidé mohou pociťovat dýchací potíže, pálení očí, malátnost nebo snížení obranyschopnosti organismu

ČÍNSKÝ PARADOX

To, co se odehrávalo v roce 1952 v Londýně, se v Číně odehrává dodnes a v pravidelných intervalech.

Vědcům se podařilo zjistit, proč je v Číně síra v ovzduší neutralizována. Hustá automobilová doprava přináší velké množství výfukových plynů. Ty v kombinaci s nadměrným užíváním umělých hnojiv způsobují vylučování amoniaku, který síru neutralizují.

Neznamená to, že by smog nebyl škodlivý. Nemá však tak rychlé a smrtící následky, jako měl ten londýnský.

Určitě se shodneme, že tato cesta k čistému ovzduší nevede. Nejlepší je najít cestu, jak emise snižovat.

nemine. Pokud jsme sousedy majitele nevyhovujícího kotle, můžeme jásat a svému sousedovi držet palce. Sousedovu schopnost položit štíplavou kouřovou clonu na náš dvůr v okamžiku, kdy si chceme před spaním vyvětrat, dovede ocenit málokdo.

nová

zelená

úsporám

Dobrou zprávou je, že na výměnu kotle je možno získat dotaci. V oblasti C programu Nová zelená úsporám lze podpořit výměnu neekologického lokálního zdroje tepla na tuhá paliva (kotel na uhlí, koks, brikety...) za efektivní a ekologicky

šetrné zdroje (kotel na biomasu, tepelné čerpadlo, plynový kondenzační kotel), a to příspěvkem ve výši 25.000 až 100.000 Kč.

Jedna vlašťovka jaro nedělá. Stejně tak jeden kotel přírodu nespasí, můžete si říct. Někdo by mohl i tvrdit, že odpovědnost za kvalitu vzduchu, který dýchá, nemá on, ale někdo jiný, a při tom pálit v kotli PET lahve.

A navíc, žijeme přece ve svobodném tržním státě, nepotřebujeme regulace, můžete si říct. Bohužel, čistě tržní systém, tedy cesta maximální ekonomické efektivity, nemůže být v ochraně životního prostředí plně funkční, pokud nezohledňuje tak zvané externality, tedy nedobrovolné následky (většinou náklady), které naše chování způsobuje jiným subjektům bez kompenzace prostřednictvím trhu.

Externality postihují společnost jako celek. Například uhelná elektrárna vypouštějící nadměrné množství emisí nemá motivaci vynaložit finanční prostředky na snížení stupně znečištění. Stát ovšem musí zajistit pokrytí nákladů na léčbu respiračních nemocí, které dýchání znečištěného vzduchu způsobuje. Pak se může ukázat, že snižování emisních limitů a zároveň dotace do výměny kotlů může pro stát být ekonomicky výhodná.

Pokud s výměnou kotle potřebujete poradit či nasměrovat k dotaci, stavte se na obecním úřadě.

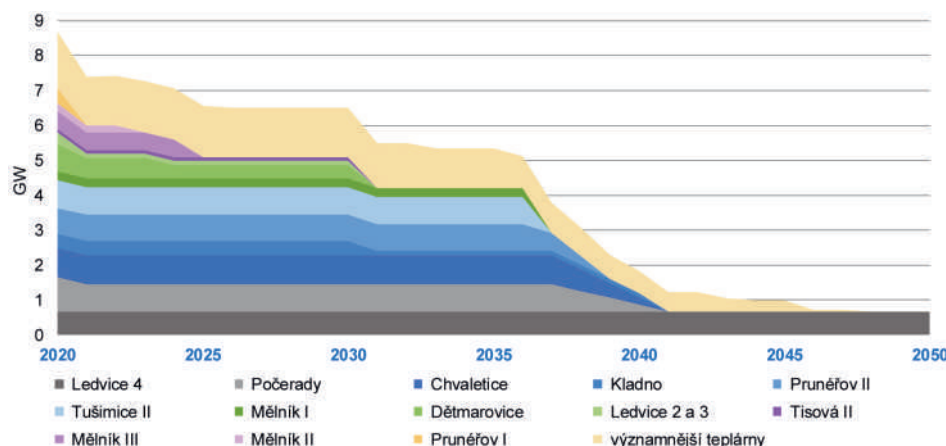
UDRŽITELNÝ ROZVOJ A TRANSFORMACE ENERGETIKY

Moderní společnost usiluje o udržitelný rozvoj. Moderní společnost se chce rozvíjet tak, aby hospodářský a společenský pokrok byl v souladu s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Mezi hlavní cíle udržitelného rozvoje patří zachování životního prostředí budoucím generacím, v co nejméně pozměněné podobě. Z hospodářského hlediska je hlavní snahou vytvářet svět bez konzumu, tedy vytvářet čím dál kvalitnější produkty, které umožní trvalý blahobyt, a v sociální oblasti jde o podporu komunitního života a tvořit sociální stát směřující k sociálnímu blahobytu.

Udržitelný rozvoj je tedy postaven na třech aspektech: sociálním, ekonomickém a environmentálním, kterým by měl být věnován stejný podíl. Při posuzování přínosů a negativ rozvoje, kdy rozvíjet se může např. silniční síť, rozšiřovat letiště, prohlubovat plavební kanál, stavět obchodní dům, budovat energetická zařízení, vždy je třeba vážit spravedlivě aspekty všechny.

S cílem snížit dopady na životní prostředí se Evropa, a tím pádem i Česká republika, vydala cestou dekarbonizace. Postupné odstavování uhelných elektráren a jejich náhrada bezemisními či nízkoemisními zdroji jsou její nezbytnou součástí. Taková uhelná elektrárna slouží ke dvěma účelům:

- vyrábí elektrickou energii pro pokrytí naší spotřeby. S elektrickou energií se obchoduje v jednotlivých hodinách dne. Každý obchodník odhaduje (např. u obyvatelstva) nebo sjednává (např. s průmyslovým podnikem) spotřebu v každé hodině dne a potřebnou elektřinu pak kupuje od provozovatelů elektráren,
- poskytuje podpůrné služby, které slouží k vyrovnávání rozkolísanosti naší spotřeby uvnitř každé hodiny.

Na obrázku vlevo je odhad MPO z roku 2019, kde je zobrazeno postupné odstavování uhelných elektráren (a pokles dostupného instalovaného výkonu v GW). Uhlenná komise, která má vládě navrhnout nejvhodnější postup odstavování tak, aby byly naplněny klimatické cíle, v pátek 4. prosince oznámila, že Česká republika by mohla přestat využívat uhlí k výrobě elektrické energie mezi lety 2030 a 2038. Mezi prvními elektrárnami doporučenými k odstavení jsou Pruněřov I, Ledvice II, Mělník II, Mělník III a Tisová I. Problémem je, že ony podpůrné služby, které slouží ke stabilizaci elektrizační soustavy, jsou dnes poskytovány převážně uhelnými zdroji. Aby uhelná elektrárna byla schopna služby poskytovat, musí běžet aspoň na minimální výkon, ekonomicky je provozována na 80 - 90% výkon. Energetika se tak dostává do pasti, neboť fosilní elektrárny odsouzené k odstavení jsou zároveň majoritním poskytovatelem podpůrných služeb. Nenalezneme-li alternativní způsob poskytování podpůrných služeb, může být proces dekarbonizace zásadně zpomalen. Jako slibný koncept se jeví technologické oddělení výroby elektrické energie a poskytování podpůrných služeb. Když např. elektrárnu Mělník III virtuálně rozdělíme na zdroj elektrické energie pro pokrytí spotřeby o výkonu 450 MW a zdroj pro poskytování podpůrných služeb o výkonu 50 MW, můžeme uvažovat následující:

- 450 MW zdroj na hnědé uhlí vypustí při provozu 5.500 hodin za rok zhruba 3 miliony tun CO₂,
- stejný objem energie by mohl dodat obnovitelný zdroj, pak by emise byly nulové, roční úspora 3 mil. t CO₂,
- protože si zatím umíme jen obtížně představit obnovitelný zdroj, který elektřinu vyrábí dnem i nocí, můžeme místo něj předpokládat moderní elektrárnu na zemní plyn, která v kombinovaném cyklu dosahuje účinnosti až 85%. Takový zdroj by vypustil pouze 825 tisíc tun CO₂, úspora by tedy byla zhruba 2,1 mil t CO₂ ročně.

Samostatný zdroj o výkonu 50 MW, který by poskytoval pouze podpůrné služby, by při spalování hnědého uhlí vyprodukoval zhruba 30 tisíc tun CO₂, zdroj na zemní plyn pouze 15 t CO₂ a navíc, po dobu, kdy by žádné služby aktivovány nebyly, by nevypouštěl emise žádné. Výpočet předpokládá aktivaci služeb po dobu 500 hodin ročně, což je, ať nemusíte sahat po kalkulačce, v průměru 1,4 hodiny denně.

Náhrada uhelných elektráren bezemisními či nízkoemisními zdroji, jako nezbytný předpoklad snížení emisí skleníkových plynů, řeší rozvinuté ekonomiky již několik desetiletí. Na náhradu zdrojů poskytujících podpůrné služby se technici začínají zaměřovat až poslední roky. Zhruba patnáct let se naděje upínají k řízení spotřeby, konceptu podobnému jako systém HDO, který dobře znají ti, co mají doma boiler nebo akumulární kamna. Neochota odběratelů nechat si zasahovat do komfortu domácnosti spolu s nízkou ekonomickou atraktivitou používaných tarifů příliš nenasvědčují masovému rozšíření.

Technické řešení poskytování podpůrných služeb se tak stále ukazuje jako nejbezpečnější a nejspolehlivější nástroj pro udržení bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy.

JAK UDRŽITELNÝ ROZVOJ HODNOTÍ ZASTUPITELÉ ?

Udržitelný rozvoj poslení zhruba rok v naší obci dosti rezonuje. Většinou rezonuje lokální environmentální aspekt záměru stavby kombinovaného elektrického zdroje. V jarním Vraňanském zpravodaji jsme vás o tomto záměru poměrně detailně informovali. Vzhledem k šířícím se spekulacím, mnohdy ne zcela správným interpretacím tohoto záměru a jejich zkrácení neaktuálními informacemi o jiných stavebních záměrech v okolí obce, se pokusíme shrnout informace, které má zastupitelstvo obce k dispozici, a lépe popsat postoj zastupitelstva a jeho přístup k rozhodování. Investor má v úmyslu v těsné blízkosti trafostanice Spomyšl, kterou vlastní a provozuje ČEZ Distribuce, vybudovat kombinovaný elektrický zdroj o celkovém elektrickém výkonu 30 MW. Mělo by se jednat o kombinaci bateriového systému pro krátkodobé ukládání elektrické energie a šest malých plynových turbín pro špičkovou výrobu elektrické energie. Bateriový systém by byl skryt v sedmi modulech o velikosti lodního kontejneru. Plynové turbíny jsou odvozeny od leteckých motorů, se všemi provozními technologiemi a protihlukovým krytem se opět jedná o moduly zhruba velikosti lodního kontejneru.

Tento komplex by měl sloužit k vyrovnávání výkyvů v elektrické síti, k poskytování tzv. podpůrných služeb. Investor předpokládá, že zařízení by bylo v provozu cca 500 hodin v roce.

JAK ZASTUPITELÉ VNÍMAJÍ ENVIRONMENTÁLNÍ DOPAD INVESTICE:

Investor pro realizaci svého záměru vlastní hektar půdy vedle rozvodny, třída ochrany IV./V. Vlastní technologií by bylo zastíněno pouze cca 1.000 m², pozemek je v rovině, dopad na vsakování srážek předpokládáme minimální.

Stavbu přímo u rozvodny považujeme za výhodnou, protože navazuje na stávající technickou infrastrukturu. Při spalování zemního plynu by se uvolňovala vodní pára a omezené množství CO₂. Technologie bude ošetřena tak, aby byly minimalizovány emise hluku a vibrací z provozu turbín. Kontejnerové provedení vnímáme jako vizuálně nerušící. Na požadavek obce investor navíc technologii odcloní vzrostlou zelení. Les ? Přínos takové investice k zlepšení životního prostředí dle názoru zastupitelstva převažuje nad lokálními dopady.

JAK ZASTUPITELÉ VNÍMAJÍ SOCIÁLNÍ DOPAD INVESTICE:

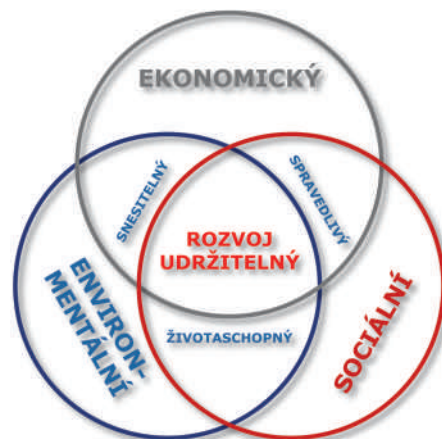
Elektricitě v zásuvce za sociální jistotu nepovažujeme. Nicméně budované zařízení by mělo přispět ke zvýšení kvality dodávek a spolehlivosti elektrizační soustavy České republiky. Věříme, že to pocítíme i v obci.

Provoz zařízení si zřejmě vyžádá pracovní sílu v oblasti elektro a strojní údržby.

Koncept zařízení se jeví jako unikátní, předpokládáme, že přispěje ke zvýšení prestiže obce a spolu s dalšími lákadly v okolí (např. zvedací mosty) mírně zvýší turistický ruch.

JAK ZASTUPITELÉ VNÍMAJÍ EKONOMICKÝ DOPAD INVESTICE:

Investor se zavázal, že sídlo společnosti, která bude zařízení vlastnit a provozovat, bude ve Vraňanech. Tím pádem očekáváme daňové přínosy do rozpočtu obce. Investor se také zavázal finančně podporovat vybrané obecní akce a investice, např. rekonstrukci školky. Případné exkurze by také mohly přinést korunu do ekonomiky obce.

VRAŇANSKÉ HOSPODY A RESTAURACE - NÁDRAŽÍ

Restaurace Vraňany u nádraží dříve Jenšovice kde se čepoval Hornoběžkovský Kozel

Vraňanský zpravodaj je periodický tisk územního samosprávného celku, evidovaný MK ČR pod číslem E 14294, který 3-4x ročně nákladem kolem 100 ks vydává Obec Vraňany, Vraňany 37, 277 07, IČ 0023720, tel.: 315 691 080, Zlom, redakce a grafická úprava: Ondřej Mamula. Autoři jsou jmenovitě uvedeni u každého článku. Cena 35 Kč. Příští číslo vyjde přibližně v březnu, bude-li o čem psát.

V. Kromerz, Praha, Kralupy 212
Majitelkou a užitkářkou V. Kromerz

UVÍTÁNÍ HOSTŮ AMERICKÝCH DNE 16. ČERVNA 1887

NA NÁDRAŽÍ **V JENŠOVICÍCH.**

NEJAMERIKANĚJŠÍ KRAJ
kdež máš fotogaf
VLADIMÍR KREMER
a nakladatel
NEJVYŠŠÍM UZNÁNÍM
VYDÁV. & DOVOZEM 1887.

10328 Vraňany D	07490 Praha střed B3
Praha střed	Brandýsek
2 tř.os.vl. Platí 1 den Kčs 5,60 1/2 2,80	Chlumin Podlešín Podlešín zast. Velvary Vraňany
Vraňany D Praha střed	2 tř.os.vl. Platí 1 den Kčs 5,00 1/2 2,50
10328	Praha střed B3 Brandýsek 07490

Vraňany nádraží Bufet paní Hankové která točila výbornou a vyhlášenou zmrzlinu

POZNÁVÁTE SE ? MATEŘSKÁ ŠKOLA VRAŇANY, ŠKOLNÍ ROK 1975/1976

Irena Goranová, Martina Goranová, Eva Hrstková, Roman Kešek, David Kulhan, Miroslava Pešková, Jiří Pleticha, Martin Rabinčák, Jitka Šrámková, Marek Švejcar.

Tři osoby nebyly určeny. Kdo se pozná, ať se nahlásí na Obecní úřad Vraňany, předem díky !

Fotografii zapůjčil a osoby určil Jiří Pleticha, Vraňany

CO NÁS ČEKÁ A NEMINE

Těžko říct. Vzhledem k obtížně predikovatelnému vývoji vládních opatření proti COVID-19 je plánování čehokoliv komplikované. Sledujte pozorně stránky obce a dalších spolků, akce budou organizovány operativně.